go between

Perspektiver på ASF og studiekompetencer

Et Studieliv

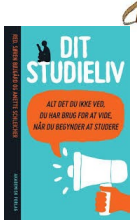

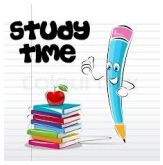

go between

Go between

Konsulent firma med speciale i ASF og ADHD
Rådgivning, vejledning og kurser
Mentorordninger
Supervision
Huskurser og undervisning

mail: dh@dorthehoelck.dk mobil: 24657309

go between

Anna HF studerende

Anna er 18 år

Bor sammen med sin familie i Ebeltoft.

Gået i almindelig folkeskole
Har diagnoserne autisme og ADD

Går på HF for unge med ASF

go between

Præsentation

- Diagnose; ASF - ADD - Angst (1,5 år) Stress blusser det op
- Folkeskole
- HHX frem til jul
- HF for autister august 2017
- Slutningen af 9. klasse kontakt til Dorthe

go between

Vores oplæg

- Mulighederne for at tage en ungdomsuddannelse
- Autisme og ungdomsuddannelses miljøet
  Autisme generelt - Anna og autismen
- Konteksten i og omkring ungdomsuddannelserne
  Generelt og fokus på Annas erfaringer
- Hvordan kan vi forbedre med fokus på autismen?

go between

Ungdomsuddannelse

- I vores samfund forventer vi at de unge tager en ungdomsuddannelse
- Der er rigtig mange valgmuligheder *hvis* du er neurotypisk tænkende
- Hvordan ser det ud for unge med ASF?
  Virker det vi tilbyder?
  Er der noget vi kan gøre bedre?

go between

Ungdomsuddannelser fortsat

- Der findes ca 180 gymnasier i DK
  De indeholder forskellige linier, hvilket betyder de unge kan vælge efter interesse og de kan vælge så deres transporttid bliver kort.
- Der er ca 10 gymnasier og HF som er direkte målrettet unge med ASF
  De er oprettet over hele landet, og afstanden til og fra skole er ofte lang.

go between

At leve i en NT kultur

- Alt i samfundet er bygget op omkring neurotypisk logik
- Udannelsessystem, kommunesystemet, arbejdsmarkedet, bostøtten, bostederne mm
- Det betyder at personer med ASF tænkning - kommer til at bruge mere energi, når de skal færdes i NT konteksten
- Det betyder også at NTerne har brug for hjælp til at forstå de autistiske perspektiver for handling

go between

Inklusion i fokus

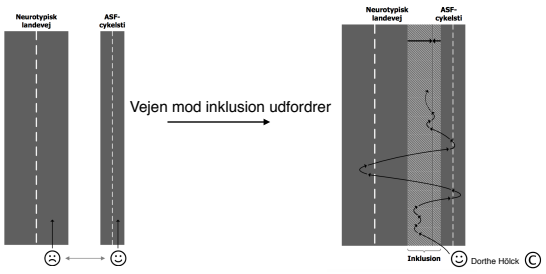

go between

Muligheder for Anna

- Anna havde to muligheder for ungdomsuddannelse; Randers eller Århus - Begge steder er der transport på 100 km om dagen = der bliver brugt 2 timer til transport pr dag

  Samlet skoleuge 38 timer + lektier som udgør ca 1 time om dagen.
  Anna bruger ialt 43 timer pr uge på sin ungdomsdannelse.

- Transport; kommune vil ikke anerkende Annas transportudfordringer - Mormor og mor kører.

go between

Ungdomsuddannelser fortsat

- Vi må gøre noget for det kan ikke være rigtigt at vi skal acceptere dette!

go between

Hvorfor gives diagnosen?

- Fordi personen ikke udviklede sig som omgivelserne forventede = neurotypisk
- For at afklare hvorfor personen ikke trives
- Fordi omgivelserne ønsker viden om, hvordan de kan støtte personen med at komme i trivsel og nå sine mål:)

go between

Tænkestile

ASF tænkning

NT tænkning

Vi fungere forskelligt, når vi anerkender det, øges forståelsen for hinanden

go between

Lorna Wings triade / Dorthe og

Kommunikation

Sociale kompetencer

Gensidighed

Forestillingsevnen

go between

Hvor udfordrer autismen?

1. Konteksten - herunder svag forestillingsevne i forhold sociale sammenhænge
2. Anderledes kognitive forudsætninger - herunder eksekutive funktioner
3. Kommunikation - Herunder vanskelighederne med at få afkodet medbetydninger og det der ikke bliver sagt

Hvad er kontekst?

go between

- Konteksten er *alt* - og den dannes både af det vi ser og måden vi bearbejder informationen på.

Det at kunne afkode elementerne og kombinere dem med tidligere erfaringer - så de giver mening, forudsætter en *sensitivitet* overfor det det vi ser.

Sagt på en anden måde vi skal være i stand til at se detaljerne (også dem vi skal forestille os) og sætte dem sammen til en meningsbærende helhed.

Hvad nu hvis du ikke er god til det?

go between

Anna HF autismeklasse

- Startede 12 i klassen, den første ASF klasse i Århus
  Vi er nu 7 i klassen
- Fast klasse lokale i 1. HF
  2. HF - halvdelen af skoletiden i NT klasse
  HF Plus 6 måneder i NT klasser
- Mentor/2 forskellige.
  Vi mødes efter skole - ca hveranden uge.
- Lærere primært tilknyttet ASF klassen

Hvordan er konteksten tilpasset eleverne med autisme?

go between

Studieretning

- Valgmuligheder - ASF 2 retninger / NT 6 retninger
  Frustreret over vilkårene er så ulige.
- Ønsker at skifte til almen HF
  Dårligt miljø i klassen, vi får ikke kvalificeret hjælp til det sociale og fagligheden halter i vores undervisning.
- Studievejledningen = Vejledning i studiet og forholdene?
  Bliver ikke mødt i forhold til min autisme.
  Ukonkrete svar, og formuleringer der er for neurotypiske

go between

Interaktionen

- Forskellige forudsætninger alt efter om tænkningen er autistisk eller neurotypisk
- Forskellige forventninger til hvem, der tager ansvar for interaktionen

go between

Autisme vs NT klasse

- Det er en ulempe at der kun er 12 i klassen, fordi der altid falder nogen fra.
- Gruppearbejde - det er ikke-eksisterende
  Vi mangler struktur og anvisninger
- Klassediskussioner
  Det er vanskeligt for lærerne at få det i spil
- Dorthe - der er brug for en særlig indsats / læring i skolekonteksten

go between

SPS / mentorstøtte

- Der der har betydet noget for Anna, er samtalerne med Dorthe. Vi ringer sammen ugentligt - og følger en dagsorden Dorthe har lagt. Faglige, sociale og opfølgning fra sidst.
- Stresshåndtering - angsten har i perioder fyldt rigtig meget.
  Vi har arbejdet med at omstrukturere tanker der stresser.
- Mentor fra første årgang er lærere der ikke har særlig viden om autisme - nu er der ansat en autismeuddannet mentor, det virker som det gør en forskel.
- Dorthe - Go between hvilket betyder både elev og lærer støttes

At tage i mod støtte

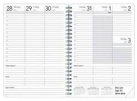

go between

- Hvordan kan vi undgå, at det at få støtte bliver en ekstra belastning?

- Mentor
- Autismekonsulent
- Forældre
- Bostøtte

Energi til det sociale

go between

- Forskel på vores batteri og hvor meget vi bruger

Betydning af stort batteri

Betydning af lille batteri

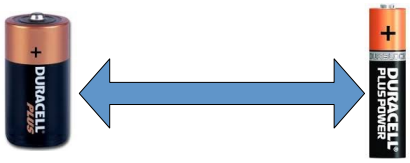

- Dorthe - hvordan kan vi støtte så energien rækker?

go between

Forestillingsevnen / Dorthe og

HF elev med ASF	HF elev med NT
Delt opmærksomhed	Helhed i opmærksomhed
Særlige interesseområder	Fleksible interesseområder
Mening	Motivation
Forestillingsevnen svag	Forestillingsevnen god
Anvisninger	Navigere

go between

Samarbejde / Dorthe og

Forudsætter at begge parter er enige om den præmis, at begge er ansvarlige for at byde ind med ideer og løsningsforslag.
Begge parter må være indstillet på at indgå kompromis.

Ansvarsfordelingen er 50 - 50

go between

Samspil / Dorthe og

Forudsætter at begge parter er enige om den præmis, at parterne har forskellige roller og dermed opgaver i interaktionen.
Den ene part skal præsentere muligheder og strategier - den anden part skal afprøve og dermed vurdere om det virker.

Ansvarsfordeling er 80 - 20

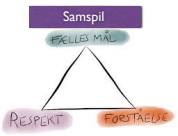

go between

At tage ansvar / Dorthe og

- Medbestemmelse - Det kan kræve indblik / en manual, at være medbestemmende.
  Lav den så eleven kan få den nødvendige viden.
- Husk på personen qua autismen har en anderledes forestillingsevne - Det kan være svært, at samle detaljerne til en helhed, når det er om emner / områder der er nye.

go between

At tage ansvar fortsat

- Medindflydelse - kræver indsigt, oplys hvilke muligheder der er. Giv eleven en oversigt.

go between

At tage ansvar fortsat

- Selvbestemmelse - husk på at få spurgt ind til betydningen af den beslutning der tages - så eleven kan tage ansvar for sine handlinger

Tilpasse belastningen

go between

- Aron Antonovsky

Læreprocesser		Følelsen af sammenhæng
Forudsigelighed	→	Begribelighed
Belastningsbalance	→	Håndterbarhed
Deltagelse	→	Meningsfuldhed

go between

Hjælp til at få overblik

1. Hvad skal du lave?
2. Hvor skal det laves?
3. Hvem skal det laves med?
4. Hvor lang tid?
5. Hvad skal du bagefter?

go between

Fra teori til praksis/ Dorthe og

Viser sig ved	Behov for støtte
Tidsfornemmelse	Tidsperspektivet?
Organisering/generalisering	Struktur/strategi
Overbliksvanskeligheder	Systematik
Initieringsvanskeligheder	Kontinuerlig støtte
Evnen til fleksibilitet	Giv overblik

Autismeprofil

go between

Forskellige grader af autismen, set i forhold til triaden.

Mange variationsmuligheder, konteksten er i høj grad bestemmende for hvordan autismen udtrykkes.

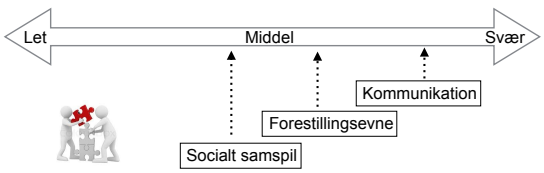

go between

Hvad kunne blive bedre?

Dorthe og

- Vejledningen før studievalg
- Anerkendelse af transporten er en udfordring
- Flere gymnasietilbud til unge med ASF
- Mere fokus på hvordan der kan arbejdes med inklusion på gymnasierne
- Læring i at være gymnasie elev

Tænk i næste step

go between

- Bog der kan anbefales

go between